UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

17 päivänä lokakuuta 2013*

Direktiivi 2002/92/EY — Vakuutusedustus — Vakuutusyrityksen tai sen vastuulla toimivan vakuutusyrityksen työntekijän harjoittaman toiminnan sulkeminen pois vakuutusedustuksen piiristä — Kyseisen työntekijän mahdollisuudet harjoittaa vakuutusedustusta satunnaisesti — Ammatilliset vaatimukset

Asiassa C-555/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Symvoulio tis Epikrateias (Kreikka) on esittänyt 29.8.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.11.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Enosi Epangelmation Asfaliston Ellados (EEAE),

Syllogos Asfalistikon Praktoron N. Attikis (SPATE),

Panellinios Syllogos Asfalistikon Symvoulon (PSAS),

Syndesmos Ellinon Mesiton Asfaliseon (SEMA) ja

Panellinios Syndesmos Syntoniston Asfalistikon Symvoulon (PSSAS)

vastaan

Ypourgos Anaptyxis ja

Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader ja E. Jarašiūnas,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.6.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

— Enosi Epangelmation Asfaliston Ellados (EEAE), Syllogos Asfalistikon Praktoron N. Attikis (SPATE), Panellinios Syllogos Asfalistikon Symvoulon (PSAS), Syndesmos Ellinon Mesiton Asfaliseon (SEMA) ja Panellinios Syndesmos Syntoniston Asfalistikon Symvoulon (PSSAS), edustajanaan dikigoros A. K. Sinis,

— Ypourgos Anaptyxis, asiamiehenään N. Amiralis,

— Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados, edustajinaan dikigoros C. Theodorou ja dikigoros C. Synodinos,

— Kreikan hallitus, asiamiehinään M. Germani, F. Dedousi, G. Karipsiades ja N. Amiralis,

— Belgian hallitus, asiamiehinään M. Jacobs ja L. Van den Broeck,

— Kyproksen hallitus, asiamiehenään N. Kyriakou,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

— Euroopan komissio, asiamiehinään I. Zervas, K.-Ph. Wojcik ja N. Yerrell,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.9.2013 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee vakuutusedustuksesta 9.12.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY (EYVL 2003, L 9, s. 3) 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan tulkintaa.

2 Pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajina on useita vakuutusedustusalan ammatillisia järjestöjä, kuten Enosi Epangelmation Asfaliston Ellados (Kreikan vakuutusalan ammatillinen liitto, EEAE), Syllogos Asfalistikon Praktoron N. Attikis (Attikan maakunnan vakuutusasiamiesten yhdistys, SPATE), Panellinios Syllogos Asfalistikon Symvoulon (Kreikan vakuutusneuvojien yhdistys, PSAS), Syndesmos Ellinon Mesiton Asfaliseon (Kreikan vakuutuksenvälittäjien liitto, SEMA) ja Panellinios Syndesmos Syntoniston Asfalistikon Symvoulon (Kreikan vakuutusneuvojien koordinaattoreiden liitto, PSSAS; jäljempänä kaikki yhdessä EEAE ym.), ja vastaajina Ypourgos Anaptyxis (kehitysministeriö) ja Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados (Kreikan vakuutuksenantajien keskusliitto) ja jossa kantajat ovat vaatineet kansallista tuomioistuinta kumoamaan osittain kehitysministeriön valtiosihteerin 8.8.2007 antaman päätöksen K3-8010, jossa määritellään se, miten vakuutusedustajat osoittavat työkokemuksensa, taitonsa ja yleiset kaupalliset ja ammatilliset tietonsa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 2002/92 johdanto-osan kuudennesta yhdeksänteen perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6)Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien olisi voitava käyttää hyväkseen sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta, jotka ovat perustamissopimuksessa taattuja oikeuksia.(7)Se, että vakuutusedustajat eivät voi toimia vapaasti koko yhteisössä, on esteenä vakuutusalan yhtenäismarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle.(8)Vakuutusedustustoiminnan aloittavia tai sitä

harjoittavia henkilöitä koskeviin ammatillisiin vaatimuksiin tai rekisteröintiin liittyvien kansallisten säännösten yhteensovittaminen voi tästä syystä edistää sekä rahoituspalvelujen yhtenäismarkkinoiden toteuttamisen loppuunsaattamista ja asiakkaan suojan paranemista tällä alalla.(9)Vakuutustuotteiden jakelijoina voivat toimia monentyyppiset henkilöt tai laitokset, kuten asiamiehet, välittäjät ja vakuutusedustusta harjoittavat pankit. Toimijoiden tasapuolinen kohtelu ja asiakkaan suoja edellyttävät, että kaikki nämä henkilöt tai laitokset kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan.”

4 Direktiivin 2002/92 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tällä direktiivillä vahvistetaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden tai sijoittautumaan aikovien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden vakuutus- ja jälleenvakuutusedustustoiminnan aloittamista ja harjoittamista koskevat säännöt.”

5 Direktiivin 2002/29 2 artiklan 3 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

3) ’vakuutusedustuksella’ esittelemistä, ehdottamista tai muuta vakuutussopimusten tekemiseen liittyvää valmistelevaa toimintaa tai tällaisten sopimusten tekemistä, tai avustamista vakuutussopimuksen hoidossa ja täyttämisessä erityisesti vahinkotapauksissa.

Vakuutusyrityksen tai kyseisen vakuutusyrityksen vastuulla toimivan vakuutusyrityksen työntekijän harjoittamaa tällaista toimintaa ei pidetä vakuutusedustuksena.

– –

5) ’vakuutusedustajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka korvausta vastaan aloittaa vakuutusedustuksen tai harjoittaa sitä.”

6 Direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajilla on oltava edustajan kotijäsenvaltion määrittelemät asianmukaiset tiedot ja taidot.

Kotijäsenvaltiot voivat mukauttaa tietoja ja taitoja koskevia vaatimuksia vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien toiminnan ja tarjottujen tuotteiden perusteella, erityisesti jos edustajan pääasiallinen ammattitoiminta on muu kuin vakuutusedustus. Tässä tapauksessa asianomainen voi harjoittaa vakuutusedustajan toimintaa ainoastaan siinä tapauksessa, että tämän artiklan edellytykset täyttävä vakuutusedustaja tai jokin vakuutusyritys on ottanut täyden vastuun edustajan toimista.

– –

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vaatimusta kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät yrityksessä ja jotka harjoittavat vakuutus- tai jälleenvakuutusedustusta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kohtuullinen määrä vakuutustuotteiden välittämisestä vastaavista yritysten johdossa olevista henkilöistä sekä muu vakuutus- tai jälleenvakuutusedustukseen suoraan osallistuva henkilöstö osoittaa omaavansa tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat tiedot ja taidot.

7 Direktiivin 12 artiklassa luetellaan tiedot, jotka vakuutusedustajan on annettava asiakkaalle ennen alustavan vakuutussopimuksen tekemistä, sekä tarvittaessa sitä muutettaessa tai uusittaessa. Tällaisia tietoja ovat muun muassa hänen henkilöllisyytensä ja osoitteensa, rekisteri, johon hänet on merkitty, ja keinot rekisteröinnin tarkistamiseksi sekä se, omistaako hän suoraan tai välillisesti yli 10 prosentin osuuden jonkin tietyn vakuutusyrityksen äänimäärästä tai pääomasta.

Kreikan oikeus

Presidentin asetus 190/2006

8 Direktiivin 2002/92 säännökset on saatettu osaksi Kreikan oikeutta presidentin asetuksella 190/2006, jonka 2 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”’Vakuutusedustuksella’ tarkoitetaan esittelemistä, ehdottamista tai muuta vakuutussopimusten tekemiseen liittyvää valmistelevaa toimintaa tai tällaisten sopimusten tekemistä, tai avustamista vakuutussopimuksen hoidossa ja täyttämisessä erityisesti vahinkotapauksissa.

Tällaista toimintaa ei pidetä vakuutusedustuksena, jos sitä harjoittaa vakuutusyritys tai vakuutusyrityksen työntekijä, joka on kyseiseen yritykseen työsuhteessa ja toimii tämän yrityksen vastuulla – –”

9 Presidentin asetuksen 190/2006 4 §:ssä luetellaan asiakirjat, jotka sellaisen henkilön on esitettävä, joka haluaa rekisteröityä vakuutusedustajana tai jälleenvakuutusedustajana erityiseen rekisteriin. Mainitun pykälän 1 A momentin e kohdan mukaan rekisteröitymiseltä edellytetään muun muassa, että henkilö esittää ”asiakirjat, jotka osoittavat, että [hänellä] on yleiset kaupalliset ja ammatilliset tiedot”.

Laki 3557/2007

10 Presidentin asetusta 190/2006 muutettiin lailla 3557/2007.

11 Lain 3557/2007 15 §:n 2 momentilla presidentin asetuksen 190/2006 2 §:n 3 momenttiin lisättiin uusi, 3 kohta, jossa säädetään seuraavaa:

”Poikkeuksellisesti edellisessä kohdassa tarkoitettu vakuutusyrityksen työntekijä voi harjoittaa vakuutusedustusta ilman, että häneen sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos hänen tästä toiminnasta saamansa vuosittaiset bruttotulot ovat kokonaisuudessaan enintään 5 000 (viisituhatta) euroa.”

12 Lain 3557/2007 11 §:n 3 momentin b kohdassa säädetään presidentin asetuksen 190/2006 4 §:ssä mainituista asiakirjoista seuraavaa:

”Kehitysministerin päätöksellä, joka annetaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tämän lain julkaisemisesta, määrätään asiakirjoista, jotka todistavat vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajiksi, sidoksissa oleviksi vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajiksi, vakuutusyritysten työntekijöiksi ja vakuutus- ja jälleenvakuutusedustusyritysten työntekijöiksi pyrkivien yleiset kaupalliset tai ammatilliset tiedot, sekä tapaukset, joissa kyseisillä henkilöillä on oltava lisäkoulutusta.”

8.8.2007 annettu päätös K3-8010

13 Asiassa kyseessä oleva päätös K3-8010 annettiin 8.10.2007 annetun lain 3557/2007 11 §:n 3 momentin b kohdan nojalla.

14 Kyseisen päätöksen XI §:ssä säädetään seuraavaa:

”Vakuutusyrityksen työntekijä voi harjoittaa vakuutusedustusta ilman, että häneen sovelletaan velvollisuutta rekisteröityä toimivaltaiseen kauppakamariin, jos hänen tästä toiminnasta provisioina saamansa vuosittaiset bruttotulot ovat kokonaisuudessaan enintään 5 000 (viisituhatta) euroa.

Jos hänen tästä toiminnasta saamansa vuosittaiset bruttotulot ylittävät mainitun määrän, työntekijän on ilmoittauduttava toimivaltaiseen kauppakamariin niiden ehtojen mukaan, jotka koskevat sitä vakuutusedustusluokkaa, johon hän on päättänyt rekisteröityä. Vakuutusyrityksen työntekijän tehtävä ei sovi yhteen vakuutusneuvojan tehtävän kanssa.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

15 EEAE ym. ovat ammatillisia järjestöjä, joiden tarkoituksena on vakuutusedustuksen alalla vapaina ammatinharjoittajina, eikä yritysten työntekijöinä, toimivien jäsentensä ammatillisten ja taloudellisten intressien puolustaminen. EEAE ym. nostivat 29.10.2007 ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa kanteen, jossa ne vaativat 8.8.2007 annetun päätöksen K3-8010 kumoamista osittain. Ne ovat kanteessaan väittäneet muun muassa, ettei päätöksen XI § ole direktiivin 2002/92 säännösten mukainen, koska siinä sallitaan tietyin edellytyksin se, että vakuutusyrityksen työntekijät suorittavat tiettyjä vakuutusedustukseen liittyviä tehtäviä ilman direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa edellytettyä pätevyyttä.

16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää joitakin varauksia siitä, että 8.8.2007 annetun päätöksen K3-8010 XI §:n kumoamiseen tähtäävä kanne voitaisiin katsoa perustelluksi. Sen mukaan näin on siksi, että koska Kreikan lainsäädäntö tarjoaa direktiivin 2002/92 mukaisesti tulkittuna mahdollisuuden varmistua siitä, että vakuutusedustusta satunnaisesti harjoittava vakuutusyrityksen työntekijä toimii aina tätä toimintaa harjoittaessaan sen vakuutusyrityksen vastuulla ja valvonnassa, joka tarjoaa hänelle myös mahdollisuuden tarvittavaan koulutukseen, direktiivin säännöksissä mainittujen vaatimusten olisi katsottava täyttyvän, eikä sillä siteellä ole merkitystä, joka on kyseisen työntekijän ja yrityksen välillä työntekijän harjoittaessa toimintaansa.

17 Symvoulio tis Epikrateias päätti lykätä asian käsittelyä, koska yksi toinen sen jaostoista ei tuntunut yhtyvän tähän kantaan, esittääkseen unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko direktiivin 2002/92 [2] artiklan 3 kohdan toista alakohtaa – – tulkittava siten, että vakuutusyrityksen työntekijä, joka ei täytä [kyseisen] direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia, voi satunnaisesti ja muutoin kuin päätoimisesti harjoittaa vakuutusedustusta silloinkin, kun kyseinen työntekijä ei ole alisteisessa työsuhteessa yritykseen, joka kuitenkin valvoo hänen toimintaansa, vai sallitaanko direktiivissä tällainen toiminta ainoastaan siinä tapauksessa, että sitä harjoitetaan tällaisessa alisteisessa työsuhteessa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

18 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymys koskee sitä, onko direktiivin 2002/92 2 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa ja 4 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että vakuutusyrityksen työntekijä, jolla ei ole direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua pätevyyttä, harjoittaa vakuutusedustusta satunnaisesti eikä päätoimisesti, kun mainittu työntekijä ei harjoita tätä toimintaa alisteisuussuhteessa yritykseen, mutta yritys kuitenkin valvoo työntekijän toimintaa.

19 EEAE ym. sekä Belgian ja Itävallan hallitukset katsovat, että direktiivin 2002/92 2 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, että vakuutusyrityksen työntekijä, jolla ei ole direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa edellytettyä pätevyyttä, ei voi harjoittaa vakuutusedustusta satunnaisesti. Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados sekä Kreikan ja Kyproksen hallitukset esittävät sitä vastoin, että tällainen työntekijä voi harjoittaa tällaista toimintaa. Euroopan komissio on puolestaan esittänyt, että direktiivin 2 artiklan 3 kohdan toisella kohdalla katetaan vakuutusyrityksen sellaisen työntekijän toiminta, joka toimii mainitun yrityksen vastuulla, siitä riippumatta, minkälainen sopimus henkilöllä on vakuutusyrityksen kanssa.

20 Aluksi on muistettava, että direktiivin 2002/92 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan toimintaa, joka määritetään säännöksen ensimmäisen alakohdan nojalla vakuutusedustukseksi, ei pidetä vakuutusedustuksena silloin, kun sitä harjoittaa vakuutusyritys tai sen vastuulla toimiva vakuutusyrityksen työntekijä.

21 Tässä säännöksessä tarkoitettua rajoitusta arvioitaessa on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkinnassa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. asia C-33/11, A, tuomio 19.7.2012, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

22 Direktiivin 2 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa käytetyistä ilmaisuista todettakoon, että vakuutusyrityksen työntekijän harjoittama toiminta on suljettu direktiivin 2002/92 soveltamisalan ulkopuolelle vain niissä tapauksissa, joissa kyse on vakuutusyrityksen ”vastuulla toimivasta” työntekijästä.

23 Säännöksessä käytetty ilmaisu vakuutusyrityksen ”vastuulla toimiva” ei merkitse ainoastaan sitä, että vakuutusyrityksen työntekijöiden yrityksen nimissä ja lukuun tekemät sopimukset sitovat yritystä, vaan myös sitä, että yritys voidaan saattaa vastuuseen tällaisten työntekijöiden toiminnasta, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa todennut.

24 On kuitenkin niin, että silloin kun vakuutusyrityksen työntekijä suorittaa vakuutusedustukseen kuuluvia tehtäviä muuten kuin alisteisuussuhteessa yritykseen, työntekijän on lähtökohtaisesti katsottava toimivan yrityksen vastuun ulkopuolella ja näin omissa nimissään direktiivin 2002/92 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna vakuutusedustajana, mistä seuraa, että hänen on täytettävä direktiivin 4 artiklassa mainitut vaatimukset. Se, että vakuutusyritys valvoo tietyssä määrin hänen toimintaansa, ei riitä vapauttamaan kyseistä vakuutusedustajaa näistä direktiivissä 2002/92 säädetyistä ammatillisista vaatimuksista.

25 Tämä tulkinta ei perustu pelkästään direktiivissä 2002/92 käytettyihin ilmaisuihin, vaan se on myös sekä direktiivin 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan tavoitteen että direktiivin, kokonaisuutena tarkasteltuna, tavoitteiden mukainen.

26 Direktiivin 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan tavoitteen osalta todettakoon, ettei sillä ole haluttu sulkea direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle muuta toimintaa kuin vakuutusedustus, jossa vakuutusyritys tai sen työntekijät tarjoavat ja myyvät palveluja asiakkaille suoraan, eikä toimintaa, jossa palveluja tarjotaan vakuutusedustuksen välityksellä.

27 Direktiivin 2002/92 päämääristä on lausuttava direktiivin kokonaistarkastelun perusteella, että direktiivillä on sen kuudennen, seitsemännen ja kahdeksannen perustelukappaleen mukaan kaksi tavoitetta; yhtäältä sillä pyritään luomaan vakuutusalan yhtenäismarkkinat ja takaamaan niiden moitteeton toiminta poistamalla sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden rajoitukset ja toisaalta parantamaan kuluttajansuojaa alalla.

28 Tulkinta, joka antaisi tietylle henkilöryhmälle mahdollisuuden tarjota vakuutusedustuspalveluja, vaikka ryhmään kuuluvat henkilöt eivät täytäkään direktiivin 2002/92 4 artiklan 1 kohdassa tälle säädettyjä edellytyksiä, olisi ristiriidassa näiden kahden päämäärän kanssa.

29 Yhtäältä on niin, että tällaisen tulkinnan omaksuminen direktiivistä 2002/92 johtaisi huomattaviin eroihin vakuutusalan yhtenäismarkkinoilla toimivien vakuutusedustajien välillä, koska he voisivat siitä riippumatta, täyttävätkö he mainitut edellytykset vai eivät, toimia vakuutusedustajina samantyyppisten vakuutussopimusten osalta. Tämä tulkinta olisi myös vastoin tavoitetta taata direktiivin 2002/92 yhdeksännessä perustelukappaleessa edellytetyllä tavalla kaikkien erityyppisten vakuutusedustajien yhdenvertainen kohtelu.

30 Toisaalta tällainen tulkinta ei myöskään antaisi mahdollisuutta korkeatasoisen kuluttajansuojan turvaamiseen vakuutuksenottajille vakuutusmarkkinoilla. Ei nimittäin voida katsoa, että vakuutusyrityksen työntekijöillä, jotka hoitavat vakuutuspalvelujen suoramyyntiä yrityksessä, on joka tapauksessa asianmukaiset tiedot ja taidot, jotka ovat tarpeen henkilökohtaista vakuutusedustusta varten, ja että he olisivat näin vakuutusedustuksen laadun takeena. Ei myöskään voida olettaa, että tällaiset työntekijät kykenisivät ilman näitä tietoja ja taitoja antamaan asiakkailleen vakuutussopimusta tehtäessä, muutettaessa tai uusittaessa direktiivin 2002/92 12 artiklassa edellytetyt tiedot.

31 Todettakoon lopuksi, ettei tällaista tulkintaa voida kyseenalaistaa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan neljännellä alakohdalla, vaikka Kreikan hallitus on näin istunnossa väittänyt. Vaikka säännöksessä säädetäänkin, ettei jäsenvaltioiden tarvitse soveltaa ammatillisia vaatimuksia kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät yrityksessä ja jotka harjoittavat vakuutus- tai jälleenvakuutusedustusta, säännös koskee kuitenkin niitä tilanteita, joissa vakuutusedustusta harjoittavat yritykset itse, eikä tilanteita, joissa vakuutusyritykset myyvät vakuutuspalveluja suoraan.

32 Edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että direktiivin 2002/92 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 4 artiklan 1 kohdan säännöksiä on yhdessä tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että vakuutusyrityksen työntekijä, jolla ei ole viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettua pätevyyttä, harjoittaa vakuutusedustusta satunnaisesti eikä päätoimisesti, kun mainittu työntekijä ei harjoita tätä toimintaa alisteisuussuhteessa yritykseen, mutta yritys kuitenkin valvoo työntekijän toimintaa.

Oikeudenkäyntikulut

33 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Vakuutusedustuksesta 9.12.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY 2 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 4 artiklan 1 kohdan säännöksiä on yhdessä tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että vakuutusyrityksen työntekijä, jolla ei ole viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettua pätevyyttä, harjoittaa vakuutusedustusta satunnaisesti eikä päätoimisesti, kun mainittu työntekijä ei harjoita tätä toimintaa alisteisuussuhteessa yritykseen, mutta yritys kuitenkin valvoo työntekijän toimintaa.

Allekirjoitukset